

Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku Palamuse Püha Bartholomeuse kogudus

Palamuse, Jõgeva maakond 49226, tel 7760585
koguduseõpetaja Jaan Nuga, tel. 5226824
www.eelk.ee/palamuse

KOGUDUSE 2011.AASTA SÖNALINE ARUANNE

I. Koguduse liikmed, juhtorganid ja nende tegevuse analüüs

Koguduse liikmeskonna dünaamika ja üldiseloostus (vanus, haridus, sotsiaalne staatus jms). Koguduse tööpiirkonnas elavate, kuid kirikusse mitte kuuluvate inimeste suhtumine kristlikku usku. Nõukogu, juhatuse ja revisjonikomisjoni koosseis ning sinodisaadikud. Muudatused. Hinnang koguduse juhtorganite tegevusele.

Kui vaadata leeritatute hulka möödunud aastal ja 54 aastat tagasi, siis on koguduse liikmeskond tasapisi kahanenud. Täpne koguduseliikmete arvestus on ajapikku paraku sassi läinud ja kogudus pole siiani suutnud leida vahendeid liikmete arvestuse korda tegemiseks. Oleme kasutusele võtnud infosüsteemi „Koguja“ ja sellesse aastate jooksul ka hulga andmeid sisestanud, kuid töö on veel ajakohaseks jõudmisest kaugel. Oleme jõudnud sisestada viimase kahekümne aasta ristimiste, leeritamiste ja laulatuste andmed, mis annavad koguduseliikmete nimekirja ühtekokku 465 inimest. Sellest võib järeldada, et koguduse liikmete arv peaks olema oluliselt suurem, kui siiani üksnes leeritatute arvestuse alusel saadud 480 hinge. Senise töö põhjal võib ka julgesti öelda, et meil on väga palju koguduseliikmeid, kes ei ole eriti tihti oma kogudusega ühendust võtnud. Loodetavasti nad palvetavad meie eest.

Koguduseliikmete arv, kes oma nimelise annetusega koguduse tööd toetavad, on üsna kõikuv ja aruandeaastal suisa suuresti langenud (viimased aastad: 67, 80, 61, 71, 54, 49). Annetuse teinute nimekirja vaadates tundub, et üsna suur osa annetuse tegematajätmistes on unustamisel – on mitmed pered, kus üks abikaasast on annetuse teinud, kuid teisel on ununenud. Täiskogu liikmete arv, kes lisaks annetusele on ka armulauast osa saanud, on samuti kõikuv (54, 44, 41, 52, 35, 30) (siin võib olla tegemist jällegi üleskirjutamise laiskusega – neid, kes ise paluvad oma nime kirja panna, on mõned üksikud). Samas on armulaua vastuvõtmise kordade arv olnud rõõmustavalt kõrge mitme aasta lõikes. (417, 493, 595 (sellest 90 juhatuse esimeeste konverentsil), 572 (osa hooldekodus), 688 (sellest 44 sinodil ja 105 hooldekodus), 542).

Koguduseliikmeid on igas vanuses, kõiksuguse haridusega ja kõikvõimalikus sotsiaalses staatuses inimeste hulgas. Tuleb küll tunnistada, et ühe erandiga kohtab ühiskonnas kaalukama sõnaga kohal olevaid inimesi kirikus üsna harva. Eriti hea meel on kirikuvanemate üle, kes pea igal teenistusel kohal on olnud. Aeg-ajalt käib ka päris pisikesi lapsi. Kui on leerikoolis osalejaid, siis on nemadki jumalateenistustel (leerikooli tunnid jätkuvad jumalateenistuse järel).

Kogudusse mitte kuuluvate inimeste suhtumine kristlusesse on mitmekesine, nagu ikka. On väljas seisjaina koguduse tegemiste toetajaid, kes võtavad veel hoogu kogudusse astumiseks. On mingil formaalsel või otsitud põhjusel kogudusse mitte kuulujaid, kuid on ka neid, kes põhimõtteliselt kristlasi põlgavad. Pisuke osa on ortodoksi koguduse liikmeid Kaareperes – seal toimub jumalateenistus kord kuus ja käijaid ikka on. Väga head sidemed on sealt juba igavikku lahkunud preestri pojaga, kes täidab kirikuvanema ülesandeid. Paraku ei ole seal märgatavat koguduse aktiivi, kellega Jumala Sõna kuulutamises koostööd teha. Umbkaudu korra aastas on näha Jõgevalt pärit jehoovatunnistajate liikumist. On mõned New-Age pooldajad ja kindlasti ka hulk horoskoobi-usklikke. Palamuse kihelkonnas asub Kassinurme

hiiemägi-teemapark, kus korraldatakse aeg-ajalt keskaegse temaatikaga üritusi, mida ehk siiski usuliseks liikumiseks pidada ei saa. Teisi organiseerunud usulisi rühmitusi Palamuse kihelkonnas minu teada pole, kuid samas on ka selge, et pole ühtegi inimest ilma usuta. Nagu kõikjal, nii leidub ka meil ateistliku misjonitöö tegijaid.

Koguduse nõukogu valiti 25.01.2009.a. Koguduse nõukogu valitavaiks liikmeiks on:

	Eesnimi	Perenimi	Amet
1	Hilja	Alekand	sinodi saadik
2	Sirje	Kasemaa	sinodi saadiku asemik
3	Meelis	Kull	kirikuvanem
4	Egon	Laanesoo	
5	Kadri	Liblik	
6	Küllli	Paavel	juhatuse liige
7	Meelis	Paavel	sinodi saadiku asemik
8	Ene	Szymanel	
9	Krista	Sukk	juhatuse liige
10	Valdur	Tamm	kirikuvanem
11	Arne	Tegelman	juhatuse esimees, sinodi saadik
12	Tiina	Tegelman	

Koguduse majandustegevuse korraldamine ja sekretäritöö on olnud suuremas osas õpetaja kanda. Suure töö on ära teinud juhatuse esimees Arne Tegelman, kes hoolitseb arvete maksmise eest ning korraldab kabeli ja kiriku katuste renoveerimise pabereid, ja Luual elav Jõgeva koguduse liige Tiina Mägi, kes võimalust mööda täidab raamatupidamise dokumente. Kirikuvanemate kohustusi täidavad nõukogu liikmed Meelis Kull ja Valdur Tamm, Valduril on koguduseõpetaja koguduse autoga selleks 6km kaugusel Pikkjärvel järel käinud.

2010.aastal lahkus äkitselt ajast igavikku pikaajaline kirikuvanem ja koguduse rahaasjade korraldaja Adu Seppa (tema asemel sai nõukogusse Meelis Kull ja juhatuse liikmeks valiti Sirje Suvi). Selle järel oli 2011.aastal koguduse juhatusel suuri raskusi rahaasjade korraldamisega järje peale saamisel. Koguduse eelarve täitmise aruanne ja eelarve projekt valmis alles maikuu (koosoleku protokoll sai valmis suve keskpaigaks). Kuigi vahepeal tekkis mõtte võtta eelarve kolmanda kvartali järel koos selle täitmise aruandega ikkagi vastu, siis mõtteks see paraku jäigi. Näib, et sama saatust ootab meid ka sel aastal - üks aasta algus on kõigis asutustes tihe aruannete ja eelarvete koostamise aeg ning vabatahtlikuks tööks jääb selle kõrvalt vähe aega. Seda enam, kui inimene terve tööpäeva neidsamu rahanumbreid kokku arvab ja pabereid täidab – siis ei ole ju enesest mõistetavalt õhtul koju jõudes selleks enam erilist tuju. Aga kui leidub inimesi, kes koguduse tööd armastustööna teevad, selle eest palka saamata, siis arvan, et see on ka hilindedes ikkagi parem, kui raha eest täpselt seadustatud ajaks tehtud töö. Eks me püüame muidugi paremini.

Kiireloomulisi asju on juhatuse ka e-posti teel vastavalt vajadusele otsustanud. Muidugi oleks tore juhatuse liikmetega tihemini kokku saada, kuid paraku elavad nad üsna kaugel.

II. Koguduse töötajad ja nende tegevus

1. Koguduse vaimulik: *nimi, vanus, koguduses töötatud aeg; töökoormus, teised kiriklikud ja muud ametid (komisjonid, saadikuksõlemine jne); ametireisid Eestis ja välismaal; perekond, elamistingimused. Perekonnaseisuametniku õigused.*

Koguduseõpetaja Jaan Nuga, sündinud 27.02.1974, Palamusel tööl alates 2000.a veebruarist. Töökoormus on just nii suur, kui olen enese peale võtnud. Olen püüdnud kinni pidada 5-päevasest töönädalast ja 7-tunnisest tööpäevast, kuigi sellega on olnud raskusi – aastavahetuseks oli ületunde kogunenud 87, ehk siis kahe ja poole töönädala jagu (hetkel on neid juba 154h ehk ühe kuu jagu). Aruandeaastal võtsin esmakordselt välja kogu puhkuse.

Muude kiriklike ametite poolest olen Tartu praostkonna kirjutaja ja Kaitseliidu Jõgeva maleva kaplan. Mõne aastase vahe järel olen taas tööl ka gümnaasiumi usundiloo õpetajana (vahepeal polnud soovijaid, kuid nüüd on see aine vastavas õppesuunas kohustuslik). Olen

Palamuse Lions-klubi juhatuse liige ja kuulun Sotsiaaldemokraatlikku Erakonda (see viimane kuuluvus on plaanis küll lähiajal lõpetada). Kolmandat hooaega järjest on mind valitud Palamuse lasteaija hoolekogusse, kus teist õppeaastat olen hoolekogu aseesimees.

Ametireisil olen käinud naaberkogudustes, praostkonna tööga seondult Tartus, vaimulike konverentsil Audrus, üldkiriklike koosolekute ja ettevõtmistega seondult Tallinnas ning külas sõpruskogudusel Soomes Kaarinas. Koos koguduse esindusega osalesime Nõo koguduse kuulutusnädalal, kus jutlustasin ja teenisin kogudust jumalateenistusel.

Aruandeaastal täitus mu abiellumisest Ingridiga 11 aastat, poeg Aaro sai 7 aastaseks, tütar Loo 5 aastaseks ning poeg Olav 2 aastaseks. Abikaasa Ingrid on alates esimese lapsega raseduspuhkusele jäämisest siiani olnud vaheldumisi rasedus- ja lapsehoolduspuhkusel Jõgeva haigla hooldusõe ametist. Alates 2006.a juulist elame perega Palamusel kogudusele kuuluvas neljatoalises korteris. Kolimisele eelnevalt sai korteris tehtud põhjalik remont, mida rahastasin osaliselt ka ise. Korteri eest me üüri ei maksa, küll aga maksan kõik korteri kasutamisega seonduvad kulud (keskmiselt 100€ kuus). Kortermaja ei kasuta olemas olevat keskkütte süsteemi, kuna see oleks liialt kallis. Selle asemel on kogudus paigaldanud korterisse kaks õhk-õhk tüüpi soojuspumpa. Nende ja elektriradiaatorite abiga oli ka -25°C välistemperatuuri juures toasoe igati normaalne kaks korda odavam hinnaga.

Kogudusel on õpetaja töökohaks väga eeskujulik kantselei koos kogu vajaliku tehnikaga. Õpetaja käsutuses olnud suuremalt osalt Saksamaalt saadud annetuste eest ostetud sõiduauto Nissan Primera (1997.a) müüs kogudus aruandeaastal kulude kokku hoidmiseks maha ning nüüd on ametisõitjateks üksnes koguduse pisibuss VW Transporter 1996a. Koguduseõpetaja teenistustasu oli aruandeaastal 460€ kuus, millest maksude maha arvamise järel laekus pangaarvele 387€. Vastavalt kiriku seadustikule ületunde ei tasustata ja puhkusepäevi järgmisesse aastasse edasi ei kanta, küll aga olen juhatuse ettepanekul pidanud arvestust oma töötundide üle ja püüdnud pikemaid päevi rahulikumat ajal lühematega tasa teha (nagu eespool kirjas, siis eriti hästi ma sellega toime tulnud pole).

Perekonnaseisu ametniku õigused on mul olemas ja olen läbinud ka kõik selleks nõutud täiendkoolitused. Ainus abielu registreerimine oli aruandeaastal küll hoopis Äksi koguduses, kus sealsel õpetajal see õigus puudub. Aruande kirjutamise hetkeks on jooksva aasta alguses omapärase nähtusena ühendust võtnud juba neli väljastpoolt Palamuse kogudust tulnud pruutpaari, kes on soovinud siin suvel laulatusele ja registreerimisele tulla. Soovitasin neil esmalt oma koguduse õpetajaga ühendust võtta ja küsida, et ehk tahaks siiski tema tulla neid laulatama, kui talitus saaks siin peetud.

2. Organist: *nimi, vanus, koguduses töötatud aeg; töökoormus, teised kiriklikud ja muud ametid. Kutsekategooria. Täiendkoolitus.*

Helen Seppa, sündinud 3.03.1992.a, koguduses töötanud alates septembrist 2008, mil eelmine organist läks Tartusse edasi õppima. Ülesandeks on mängida kõikidel jumalateenistustel (18 €/kord) ja talitustel (tasu kokkuleppel). Vastavalt soovile oleme otsinud ka asendajaid. Aruandeaasta sügiskuudel oligi organistik Simuna koguduse juhatuse esimees ja organist Ainar Ojasaar, kuna Helen alustas õpinguid Tartus ning vajab sisseelamiseks kogu tähelepanu ja aega. Teisi kiriklikke ameteid Helenil pole. Orelimängu oskused on omandanud Jõgeva muusikakoolis Anu Piiskoppeli käe all ja ise õppides.

3. Teised palgalised töötajad: *nimi, vanus, koguduses töötatud aeg; töökoormus.*

Koristaja Maie Post, sündinud 1943.a, kelle ülesandeks on koristada kõiki koguduse ruume. Tasustatakse miinimumpalgaga töötatud tundide alusel, mida tuleb paarikümne ringis kuus. Koguduses töötanud 6 aastat.

Koristaja Anu Väinsalu, sündinud 1966.a, abistab võimaluse korral Maie Posti.

Niitja Aivo Päss, miinimumpalk tunnitöö alusel, töötanud ühe suve.

Gümnaasiumi õpilased, kes käisid pargialust koristamas ja said miinimumpalga ulatuses tasustatud.

Päris töölepinguga töölisi kogudusel pole.

4. Vabatahtlikud töötegijad olid möödunud aasta jooksul juhatuse esimees ja laekur Arne Tegelman, kirikuvanemad Valdur Tamm ja Meelis Kull, raamatupidaja Tiina Mägi, lastetöö

tegijad Evelin ja Merilin Pajuste ja Ingrid Nuga ning teised, kes heast tahtest on koguduse tööle kaasa aidanud ja meiega koos palvetavad.

Eriliselt tuleb esile tõsta kolme (nelja) Soomest Ikaaliste kogudusest tulnud tüdrukut, kes siin kolm nädalat tööd tegid ja kohalikele noortele kristlaseks olemise eeskujudeks olid.

Artikli sellest leiab Palamuse Valla Teatajast 30.07.2011:

http://palamuse.ee/files/menu/Ajaleht_2011/2011081009443232vor3007005.pdf?PHPSESSID=4d78dc9a18749afd7b8465cfdfdb2daa .

III. Jumalateenistusliku elu analüüs

1. Jumalateenistuse ülesehituse vastavus kirikus kehtivale korrale. Perikoobiread. Kohalikud tavad. Ilmikute osalemine jumalateenistuse ettevalmistamisel ja läbiviimisel. Jumalateenistuse, s.h jutluse ajaline kestus.

Jumalateenistust on peetud ammuse agenda järgi vaid selle vahega, et usutunnistus on jutluse ja kantslisalmi järel ning armulauaalurgia eel antakse üksteisele rahutervituseks kätt (enamasti teevad seda küll vaid altari ümber kogunenud armulaualised, kuna kirikusaali jäävad üksikud, kui üldse keegi). Pikka pihtikõnet peetud ei ole, pihti ajaks jääb rahvas pinkidesse, armulauale kogunetakse enne armulaua liturgiat. Kristuse ihu ja verd olen jaganud üheskoos – sissekastmise meetodil. Kogudus seisab kogu jumalateenistuse aja, välja arvatud laulude ja kõnede ajal. Pühakirjatekstitid on võetud kirikukalendri esimeselt realt ja kõik on saanud ette loetud: VT, Ps, Epistel, Ev. Jutlus on tumedalt märgitud kirjakoost. Päevapalved olen võtnud uue käsiraamatu soovitude hulgast, kirikupalve öelnud ilma kirjaliku ettevalmistuseta.

Olen püüdnud aeg-ajalt inimesi kaasata pühakirja lugema ja see on ka õnnestunud (näiteks jõululaupäeval). Helivõimenduse puudumine seab küll piirangud neile, keda lugema saab paluda. Kirikuvanemad tulevad kohale kui saavad, aruandeaasta jooksul oli vist üks kord, mil ühtki kirikuvanemat ei tulnud, enamasti oli kaks kohal. Nende ülesandeks on kiriku ukсед lahti teha ja kirik ning altar missaks valmistada. Õpetaja ülesandeks on tuua vaid laulunumbrid ja seada järjehoidjad lugemise Piibli vahele ning tervitada kokku tulnud inimesi.

Jumalateenistus kestab umbkaudu tund ja natuke peale, ilma organistita ja 4.advendi lasteteenistus olid kolmveerand tundi. Pikimad jutlused on 20 minutit, keskmine siiski vast 10-15 minuti kandis, kuigi ega ma mõõtnud ole.

2. Koguduse arvuline osavõtt jumalateenistustest, kaasategutsemine erinevates osades (laulmine, palvetamine jms). Armulaua katmise sagedus ja osavõtt armulauast. Korjanduse korraldamine jumalateenistusel. Üldine kord jumalateenistustel (mis on rõõmustav, mis häirib).

Kui eemaldas inimesi jumalateenistuste hulgast erakordselt suure osavõtjate arvuga korrad (kalmistupüha 200 ja jõululaupäev 110) ning samavõrra vähima osavõtjate arvuga kordi (2 x 4 in), siis sain nii öelda kõige keskmisemaks 12,5 inimest (eelmine aastad: 11, 13, 15). Kõiki loetud teenistusi arvesse võttes oli keskmiseks aga 17,1 inimest, ehk kahe võrra vähem eelmisest aastast. Ei oska arvata, millest see tuleb, kuid kui vaadata jumalateenistustel osalemist viimase kümne aasta lõikes, siis on märgata üsna selget lainet, mille hari oli 2006.a ja eelmine madalseis 2002.a.

Arvutasin ka kokku, et kogu aasta jooksul pühendati Palamuse koguduses jumalateenistustele, palvustele või lihtsalt õpetuslikele koosviibimistele kokku vähemalt 2390 inimeetundi (e.a. 3030 in/h). Sellest arvestusest on kirikukohvid, talgud ja nõukogu või juhatuse koosolekud välja jäetud. Samuti on välja jäänud võidupühal, kooli algusel ja väljanäitusel peetud palvustel osalenute hulk. Loetud on neid, kes on kodust välja tulnud eesmärgiga osaleda mõnel koguduse korraldatud koosolemisel, kus kõneldakse Jumala tarkustest. Seega tuleb kahetsusega tunnistada, et meie koguduse palvevõimsus on langenud 1,04 mungalt 0,84 mungale (munk palvetab 1/3 ajast, 1/3 magab ja 1/3 kannab hoolt kõhutäite eest).

Laulmisega on teenistustel mõnevõrra raskusi, kuigi see asi näikse paranevat (aeg-ajalt on kirikuliste hulgas koorilaulu kogemusega inimesi). Ega minagi laulda oska, kuid püüan siiski. Eestpalve soove on üsna hõredalt. Armulaud on kaetud olnud pea kõigil teenistustel (välja

arvatud mõned pühad, n jõuluõhtu), osalemas on pea kõik ristitud kirikulised. Ohvriande koguduse töö hääks on kogutud igal jumalateenistusel ja selle anni suurus on liikmeannetustega sarnane.

Kord jumalateenistustel on hea. Kõige enam rõõmustavad inimesed, kes teenistusele on tulnud; kõige enam kurvastab see, et kaugelki mitte kõik koguduse liikmed Jumala sõnast ja sakramentidest osa saama ei püüdle. Ka Palamuse alevist, kus elab 700 inimest, käib kirikus märgatava sagedusega alla kümne inimese. Rõõm on näha, et need, kes on tulnud, on hingega kohal ja mõtlevad ning palvetavad kaasa; vaid üsna harva astub sisse rändureid, kes osalemise asemel eelistavad piirduda vaatlemisega (aga seegi on parem, kui et üldse mitte tulla).

3. Väljakuulutatud jumalateenistuste pidamatajätmise põhjused (kui on olnud).

Pidamata jäi jumalateenistus pühapäeval 9.jaanuaril. Leppisin selle teenistuse pidamise kokku õp Raino Kubjasega, kuid nädala keskel helistas ta ja ütles, et ei leia kuidagi transporti, millega Palamusele tulla. Lubasin siis ise otsida ning leppisin kokku juhatuse esimehe Arne Tegelmanniga. Paraku jäi mul see õp Rainole üle ütlemata ja kui Arne Laiusele jõudis, asutas Raino end parasjagu hoopis matusele minema. Seda telefonis Arnelt kuuldes (viibides ise samal ajal Tallinna Nõmme Rahu koguduse jumalateenistusel) olin asjast nõnda ehmatanud, et ei märganud kohe soovitatagi missa asemel Palamusel pisukest palvust pidada. Nõnda see teenistus siis pidamata jäigi.

4. Väljaspool kirikuhoonet peetavate jumalateenistuste arv ja kohad.

Väljaspool kirikuhoonet on jumalateenistust peetud korra kuus Kääpa hooldekodus ja Palamuse kalmistul 23.juunil. Palvusi on peetud Jõgeval küüditamise mälestuskivi juures koos kaitseliiduga ja Palamuse laululaval väljanäituse avamisel. Kõnelemas olen käinud gümnaasiumi tähtpäevadel ja eakateklubi koosolekuil. Siimusti lastekodus käisime koos Kirsti Malmiga ülestõusmispühil ja koos sõpradega Ikaalistest mõned korrad suve jooksul.

5. Muusika jumalateenistustel. Orelimärgu tase.

Orelimärgu tase on aasta aastalt edenenud. Alates 2004.a keskelt on meil organistideks olnud kohaliku gümnaasiumi õpilased, esimesed kaks kumbki kaks aastat ning kolmas alates 2008.a septembrist. Aruandeaastal teeninud organist Helen Seppa on lisaks varasemale klaveriõpingule võtnud lisapillina orelilõppe tunde. Suve keskelt talve hakuni oli ta õppepuhkusel ning teda asendas Ainar Ojasaar Jõgevast, kes on samuti väga hea organist.

IV. Kiriklike talituste analüüs

Üldiseloostus. Muutused talituste arvus, korras. Põhjused.

Talitustega on kõik korras, kui mitte arvestada, et neid võiks rohkem olla. Mingeid erilisi muutusi esile tuua ei oska.

Ehk tuleks siiski märkida, et kahetsusväärset suur osa matustest peetakse Tartu grematooriumis. Ilmselt tuleks laiemat rõhku panna selgitustööle, et lahkunu gremeerimiseks ei pea matusetalitust grematooriumi äärmiselt kitsastes tingimustes pidama. Täiesti võimalik on lahkunu ka pärast talitust kodukohas autoga grematooriumisse saata.

V. Muusikatöö

Koorid/ansamblid: nimetused, osalejad, juhid, osalemine koguduse tegevuses, tegevus väljaspool kogudust (reisid jms). Oreli seisukord. Külalismuusikud.

Koore ja ansambleid on vallas mitmeid, kogudusel oma muusikakollektiivi pole. Kihelkonna muusikutest on kirikus kaasa teeninud Ann Kahro, Kärt-Katrin Kull ja Karmo Toome.

Orel on endises seisus, st häälestamata ja puuduliku koostisega. Mängida siiski saab, kuigi viimasel ajal on temperatuuritundlikus taas võimu võtnud. Kogudusel on ka väike, süntesaatori mõõtu elektrooniline orel, mis ongi praegu peamiselt töös – see on päris hea häälega. Vileoreli korda saamiseks oleme esitanud rahastamis taotlusi PRIA-le, kuid siiani pole raha antud. Aasta lõpul saime Kambja koguduse kaudu Saksamaalt annetuseks pisikesed kahe manuaali ja pooliku pedaaliga elektrioreli, mis vajab mõningat renoveerimist (ka sel on mingi elektroonika vilin sees).

Muusika kirikus (lisaks ühislaulule ja orelimängule):

17.04. Palmipuudepäeva missa ja kontsert Nõo kiriku meesansambliilt

24.04. Kirsti Malmi teenib laulu ja kitarriga kaasa ülestõusmispühade missal

26.06. Märta Jallakase mälestuskontsert, Uku Suviste, korraldab MTÜ Look

16.07. popim filmimuusika: Olav Ehala, Aleen Veziko, Lauri Liiv, Nele-Liis Vaiksoo

26.09. Paunvere väljanäituse ajal: „Südame suvi“ Laili Jõgiaas, orelil Anna Humal.

17.12. Tartu Ülikooli kammerkoor, dirigent Triin Koch „Tasase maa laul“

24.12. jõuluõhtu jumalateenistusel teenib lauluga kaasa Kärt-Katrin Kull

25.12. missal teenivad kaasa Ann Kahro ja Karmo Toome

Suured tänud kõigile, kes on oma laulu- ja mänguoskusega me jumalateenistusi rikastanud.

VI. Hoolekande- ja hingehoiutöö

1. Kodukülastused: külastajad, külastatavad, külastuste sagedus, esinevad probleemid.

Olen käinud mõnel korral, kuid kindlasti võiks enam käia. Peamiseks probleemiks on ajapuudus – kui otse ei kutsuta, siis ise pole võimalust otsinud. Suurem osa käimisi on kogudusele kuuluvas korteris elava vanaproua juurde – elektri ja üüriarve ära viimine on hea põhjus paari sõna jutu puhumiseks. Mõned korra käisin ka kodus leeritundi pidamas.

Oleksin küll väga rõõmus, kui mind tihemini külla kutsutaks. Paaril korral on palutud Ikaaliste koguduse poolt kokku pandud titepakk koju ära tuua – see on olnud väga hea võimalus inimeste elu-oluga tutvuda ja ka enda reklaamidest rikutud maailmapilti reaalsusega kooskõlla viia.

2. Haiglad ja hoolekandeesutused (vanadekodud, lastekodud): külastajad, külastatavad, külastuste sagedus, esinevad probleemid.

Haiglaid ega hoolekandeesutusi kihelkonnas pole. Alates 2008.a septembrist on mind kutsutud kord kuus Saare valla hooldekeskusesse, kus olen pidanud missa ning vestelnud inimestega. Üks inimene on seal ka leeris käinud ja ristitud.

Siimusti lastekodus käisime külas koos misjonikeskuse esindaja Kirsti Malmiga ülestõusmispühil ja suvel koos sõpruskoguduse esindajatega Ikaalistest.

3. Suhted teiste sotsiaalasutustega.

Valla sotsiaaltöötajatega on suhted head. Sõpruskogudusest Ikaalikes saadetakse kõigi kihelkonna vastsündinute jaoks nn titepakk mitmesuguse vajaliku riide- ja hügieenikraamiga, millele kogudus lisab omalt poolt pakikese kirjandust. Neid pakke on jaganud valla sotsiaaltöötajad, kuid 2009.a lõpust alates on kogudus selle oma ülesandeks võtnud, et koguduse rolli nende pakside saamisel enam rõhutada. Võibolla sellest tingituna on titepaki tahtjaid tulnud vaid paar-kolm peret. Võib arvata, et kui paki saamiseks peab ekstra kuhugi minema või lihtsalt küsimagi, siis on tahtjaid kindlasti vähem, kui neid nimepanekul muu seas kätte pistes. Võibolla peljatakse ka kogudust, aga üks sellest pelgusest üle saamiseks see töö oma peale võetud saigi.

4. Materiaalne toetamine (näiteks humanitaarabi jagamine jne).

Kaltsukaubandust pole kogudus juba mitmel aastal korraldanud – toodud riidekotid oleme viinud Jõgeva koguduse kauplusesse või ka kohalikku valla kaltsukasse. Mõnel inimesel oleme aidanud arstirohtusid välja osta, mõnd oleme arsti juurde sõidutanud. Koguduse pisibuss toob inimesi kirikusse ja teeb ka muid tellimussõite. Võimalus on laenutada invavahendeid: karke, kõnniraame, ratastooli jmt – seda võimalust on ka kasutatud. Üürnike võlgnevustele oleme lahkesti läbi näppude vaadanud.

VII. Laste-, noorsoo- ja kasvatustöö

1. Lastetöö korraldamine koguduses. Pühapäevakool. Lastetöö tegijate ettevalmistus.

Palamuse koguduse lastetöö toimub lastetundidena, mis said alustatud paari aasta eest kolme koguduse liikme poolt, kellel ühevanused lapsed ja soov koguduse juures lastele sobivaid kokkusaamisi korraldada. Kokku saadakse reeglina korra kuus, pühapäeval jumalateenistuse ajal. Üks lastetund kestab umbes poolteist tundi. Osalevaid lapsi oli umbes kaheksa, vanuses kaks kuni kaheksa aastat. Tavaliselt osalesid tunnis ka kuni viis lapsevanemat. Aastal 2011 oli

kuus lastetundi, millele lisandusid väljasõidud matkarajale ja Tartusse ning osalemine kiriku kaunistamises ja lastejumalateenistusel.

Lastetunnid valmistasid ette ja viisid läbi kolm lapsevanemat, kellest üks on teoloogilise kõrgharidusega ja pühapäevakoolitöö kogemusega, ülejäänud kaks on lasteaia õpetaja haridusega ning pühapäevakoolitöö ja lasteaia töökogemusega.

2. Leerikool. Leeriõpetamise kava. Konfirmeeritute osalemine koguduse tegevuses pärast leerikursust.

Leeritundidega olen üritanud alustada sügiseti hingedeajal ning siis ülestõusmispühadeks valmis saada. Kooskäimisi on 10-15, algavad pühapäevase jumalateenistusega ning selle järel on paaritunnine vestlusring. Tunnikava aluseks on ajalooline järgnevus (loomine, usuline areng, Piibel, 10 käsku, palve, usutunnistus, sakramendid). Viimaste aastate jooksul leeris käinuist on mõnigi koguduse juurde jäänud, üks on ka ära kadunud. Ärksamad noored lähevad ju kõik suurde linna õppima ja pärast tagasi tulnuid ei tea ühtegi.

3. Noorsootöö. Koguduse noorterühma suurus, kooskäimise aktiivsus. Noortele suunatud ürituste järjepidevus. 16–25-aastaste noorte osakaal koguduse tegevuses osalejate hulgas.

Noorsootöö puudub sootuks, kui selleks mitte pidada Soome sõpruskoguduse noorte tehtut, kui nad suvel siin kolme-neljakesi külas käisid, pisut tööd tegid ja õhtuti kohalike noortega palli mängisid. Sellest jäid neil sidemed paari siinse noorega, kes on nüüd ka vastukülaskäigul käinud.

Olen pakkunud end kohalikku noortekeskusesse mõnd kokkusaamist läbi viima, kuid seni pole kutsutud. Ei ole ka väga peale käinud, kuna tegemist on ju niigi (küllap ka neil). Ei ole ka märgata tegevusetult ringi hulkuvaid noori. Kel vähegi pealehakkamist ja huvitumise soont, need näikse olevat enesele ka tegevust leidnud.

4. Suhted kooliga (usu- ja religiooniõpetuse tunnid, loengud jms).

Suhted Palamuse gümnaasiumiga on väga head – kutsutakse ühtelugu kõiksugu tähtpäevadele ja lubatakse ka tervituskõnet pidada. Kahjuks ei ole viimastel aastatel usundiloo huviliste rühma kokku tulnud. Gümnaasiumi 11.klass on igal aastal kirjandusnädala raames paariks tunniks koguduse ja kirikuga tutvumas käinud. Sellest õppeaastast on 12.klassi humanitaarsuunale kohustuslikud usundiloo tunnid, mis jäävad küll aruandeaastale järgnevasse aastasse.

Luu algkooliga kahjuks nii tihedaid sidemeid pole. Metsanduskooli olen pakkunud end samuti usundilugu lugema, kuid nemad pole selleks õppekavas kohta leidnud. Võimalus oleks minna mõnel õhtul ja proovida rahvast kokku saada, seda pole ma jällegi aja puudusel jõudnud ette võtta.

Jõulude eel on Palamuse O.Lutsu Kihelkonnakoolimuuseumi korraldatud jõulumaad külastavad rühmad ka kirikust läbi käinud ja neile on saanud paari minutiga põhilisemat kiriku õpetusest tutvustada. See on õigupoolest väga tänuväärne tegemine ja ka tagasiside üle Eestimaa on väga positiivne olnud.

5. Piiblitunnid. Järjepidevus, osavõtjate hulk, teemad.

Piiblitundidega pole ma paraku jõudnud tegeleda (kui selleks mitte nimetada neid juhuslikke ja väga põgusaid hetki kirikut külastavate rühmadega).

6. Täiendkoolitus koguduse töötajatele.

Koguduse ainsa täiskohaga töölisena käisin: 25.-26.01. vaimulike konverentsil Audrus, 10.03. UIs Lüneburgi pastori Wolfgang Kochi loeng teemal: "Kodukülastus kui pastoraalse hingehoiu põhitöövorm", 12.04. sinod Avinurmes, 29.04. Tartus MTÜ Pallium teabepäev I: „Väärika suremise kunst?“, 7.10. TÜ usuteaduskonna taasavamise 20.aastapäeva seminar, 16.11. praostkonna konverents kristlikust kasvatuses, aruandeaastal läbisin ka mitmeid Kaitseliidu korraldatud koolitusi.

Lisaks osalesid kaks koguduse juhatuse liiget ka juhatuse esimeeste konverentsil Aegviidus.

7. Täiendkoolitus koguduse liikmetele.

Täiendkoolitust kogudusele jagame igal pühapäeval ja pühal, jõudu mööda ka nende vahel.

VIII. Evangelisatsiooni- ja misjonitöö

Väljapoole kogudust suunatud kuulutustöö korraldus, töötajad. Misjonitöö meetodid ja tulemuslikkus.

Väljapoole kogudusest suunatud kuulutustöö leiab aset mitmesugustel kultuuriüritustel ja aktustel, kus olen ikka jõudu mööda osalenud ja ka sõna võtnud. Tundub, et kuulatakse. Olen püüdnud silma peal hoida Sotsiaaldemokraatliku erakonna e-posti vestlustel, et jõudu mööda kiriku seisukohti väljendada ja seletada, kuid suvelõpust saadik olen sellest kõrvale tõmbunud. Kuulun Palamuse Lions klubisse ning olen Kaitseliidu Jõgeva maleva kaplan. Arvan, et vaimuliku osalemine mistahes ettevõtmisel on juba päris tubli kuulutustöö, eriti veel, kui temaga seal mingit mõistlikku juttu rääkida saab.

Lisaks jõulumaa ettevõtmiste raames toimuvatele rühmakülastustele kirikus olen püüdnud pealesattumise korral kasutada juhust kõnelda mõne sõnaga kiriku õpetuse alustest igale kirikusse tulnud rühmale. Neid on ka ikka olnud.

Aruandeaasta igas Palamuse valla lehes ilmus ka minu kirjutatud artikkel. Erandiks jäi vaid jõulukuuleht, kuhu pühade kiirel ajal enam kirjutada ei jõudnud. Koguduse tegemised ja ka huvitavamad artiklid on saanud avaldada koguduse internetilehel.

Koguduse liikmete hulgas on ehk mõni üksik, kelle kohta arvan, et tema küll ei jäta kasutamata võimalust Jumala Sõna kuulutamiseks. Üldiselt tundub aga õhkkond ses osas kuidagi pelglik olevat.

IX. Avalikud suhted

Suhted kirikliku ja kohaliku ajakirjandusega. Kirjastustegevus. Koguduse liikmete informeerimine koguduse tegevusest. Kodulehekülge internetis. Vaimuliku kirjanduse ja ajakirjanduse levitamine ja loetavus koguduse keskel.

Suhted kirikliku ja kohaliku ajakirjandusega on väga head. Eesti Kirikust on ikka aeg-ajalt huvi tuntud, et kuis meil Palamusel läheb. Ka valla lehes olen saanud avaldada kõik, mis kirjutada olen jõudnud, enne lehe ilmumist on toimetaja mulle seda ka meelde tuletanud ja väga kannatlikult viimase võimaluseni oodanud. Olen püüdnud kirjutada igasse valla lehte, kuid paraku päris nii pole jõudnud.

Aasta alguse puhul saatsime koguduseliikmeile kirja möödunud aasta kokkuvõtte ja jooksva aasta plaanidega (~120aadressi).

Koguduse liikmete informeerimine koguduse tegevusest toimub teadetetahvlite, suulise vahenduse, ajakirjanduse, e-posti listi ja kodulehe kaudu, mida jätkuvalt täiendame (viimase uuendusena on seal kümnekonna aasta jooksul koguduse kohta kirjutatud artiklid ja koguduseõpetaja jutlused alates jooksva aasta algusest). Vaimuliku kirjanduse lett on koguduse kantseleis ja osaliselt ka kirikus. Kuna kirik on suviti lahti ja ka advendi ajal käib rühmasid päris tihti, siis kõiksugu tasuta jagamise info kaob sealt päris kiiresti (õppeasutuste tutvustused, ristimise voldik, teeliste kirikute tutvustus, traktaadid jne) – neid võiks alati rohkem olla.

Vastavalt peapiiskopi soovile tellisime Eesti Kiriku kõigile koguduse juhatuse liikmeile ja kirikuvanemaile. Praostkonna toel tuleb see leht kohalikku raamatukokku. Kogudusse on tellitud Kristlik Kasvatus.

X. Majanduselu

Kirikuhoonete, kinnis- ja muu vara seisukord ja kasutamine. Tulude ja kulude üldülevaade, hinnang majanduslikule olukorrale ja tulevikuväljavaated. Olulised laenud ja võlad. Palgad ja töötajate majanduslik toimetulek.

Kirikuhoone on üldiselt heas korras, välissein vajaks samblast puhastamist, krohvimist ja valgendamist. Kiriku põranda alt leidsin 2007.a seene, mis sai määratud mitte väga ohtlikuks ning ka vastava vahendiga mürgitatud. Põrand sai osaliselt välja vahetatud ja ootab värvimist. Kirikus on 80-ndatel paigaldatud 64kW küte õliradiaatoritega ja 2002.a paigaldatud pingialune küte 16kW. Oleme plaaninud kiriku põranda väljavahetamist küttega põranda vastu ning kiriku laepealse ja torni turistidele avamist. Välisseinalt sambla kraapimisega tegid

sõbrad Ikaalistest juba algust. Enne seda püüdsime sammalt ka umbrohutõrjega hävitada, kuid tulutult.

Kalmistu hooldamise eest hoolitseb vald, vaid kabel on täiesti koguduse käsutada. Kalmistu müüridest on oluline osa ühiskondlikult kasuliku töö tegijate poolt uuesti laotud. Kabeli välisseinalt sai Soome sõprade abiga pritskrohv eemaldatud 2009.a ning lubikrohv parandatud ja sein lubjatud 2010.a. Samal päeval, kui nemad Soome tagasi sõitsid, langes tormis puu kabelil katusele ja lõhkus sellest pisut alla poole. Kuna katus on vanast eterniidist, siis ei ole selle parandamine kuigivõrd mõtekas – tuleb uus teha. Uue katuse ehitamise käigus sooviksime sellele paigutada ka kella pisukese varikatusega. Vajalike dokumentide vormistamine on lõpusirgel (muinsuskaitse nõuete tõttu läks selle valmistamine oluliselt kallimaks ja venis). Loodame uue katuse koos kellatorniga siiski riiklike rahastute ja eraannetajate toel valmis saada. Meie vallavalitsus ei ole kabelile katuse renoveerimist toetamise vääriliseks pidanud, küll on aga inimesed, asutused ja kogudused Eestist ning Soomest selle heaks annetanud.

Pastoraat on antud hoonestusõigusega valla kasutusse kuni 28.11.2037 ning koguduse poolt otsitud riigi rahadega ja valla osalusel korda tehtud. Pastoraadihoonest 40% on koguduse kasutuses kommunaalkulude ja remondiosa tasumise tingimusel. Selle lepingu alusel maksis kogudus vallale igal nädalal keskmiselt 70€. Paraku ei ole vald enese kätte usaldatule hea peremees olnud – ehitusjärelvalve oli olematu ja mitmed vajalikud tööd ehitise hooldamisel on jäänud tegemata ning varem pisikesed vead on kasvanud kordades suuremaks. Ometi on selles hoones suisa suurepärased kantselei ja arhiiviruumid ning pühapäevakooli tuba ja koguduse saal, mida on annetuse eest ka sünnipäevade pidamiseks kasutatud. Samuti on seal kolm külalistetuba 10 voodikohaga, mida on suuremalt osalt kasutanud siinkandis tööl olevad ehitusmehed. Tänu nende ruumide kasutamise eest tehtud annetustele oleme suutnudki valla esitatud arveid tasuda.

Kirikumõisa ait sai 1997.a üüritud 15 aastaks vallale tingimusel, et see vastavalt projektile valmis ehitatakse. Paraku on ka selle ehituse juures olnud ehitusjärelvalve olematu: soojustus on puudulik ning veetorud kipuvad külmuma. Ehitusprojekti muudeti kogudusega kooskõlastamata oluliselt lihtsamaks – majutusasutuse asemel tuli teisele korrusele konverentsisaal ja kantselei. 2002.a sai kogudus vastastikusel kokkuleppel vallaga aida taas oma kätte. Põhjuseks olid allüürnikuks oleva EAS-ile kuuluva I-punkti raskused leidmaks vahendeid kehvalt tehtud ehituse vigade parandamiseks, kuid samas oli neil võimalus leida raha üüri maksmiseks. 2009.a lõpetas aida teist korrust kasutanud EAS-i Infopunkt oma üürilepingu ning kolis välja. Oleme otsinud üürnikku ning 2009/2010 talvel kasutas neid ruume üks käsitöökoda ja pood tingimusel, et enam maksva üürniku ilmumisel kolivad nemad kohe välja. Paraku jäid nad ruumi elektrikütte arve maksmisega hätta. Aida alumist korrust kasutab toidubaar, mis 2009/2010 oli esimest ja ainust korda lahti ka talveperioodil. Toitlustuskoha omanik OÜ Luua Grupp on asunud omavoliliselt kasutama hoone esist maad välilaudade ja toitlustamise tarvis. Kõigi nendega üles kerkinud tüliküsimuste lahendamiseks on kogudus palganud juristi, kes ei ole siiski olulist muutust asjade kulgu toonud. Viimastel aastatel on talveks kogu majast vesi välja lastud ja maja seisab kasutuseta. Toitlustuskoha tasuta üürileping lõppeb 30.09.2012 ning selle järel soovime leida üürniku, kes kogu maja enese kätte võtaks.

Kirikumõisa rentnikumajas on kaks korterit, millest teine on juba aastaid ja esimene alates sügisest elamispiinnana välja üüritud. Maja suurimaks miinuseks on, et puduub veevõrk ja kemps on õuel külili kukkuda ähvardava kuuri nurgas. Selle maja ümberehitamiseks on kogudusel olemas kõik ehitusprojektid, kuid puudub raha teostamiseks. Läheneval suvel on plaanis Soomest tulevate sõprade abiga see asula keskuses asuv maja üle värvida.

Põllumaade rendileping on sõlmitud. Aiamaalappide kasutamislepingud uuendame iga-aastaselt jõudu mööda. Mure on kasutamata aiamaalappidega, mis teiste seas umbrohtu külvavad. Aiamaalappide aluse pinna vastu on tundnud huvi ka üks korteriühistu, mis tahaks sinna oma soojuspumba torustikku panna. See jäi vallavalitsuse loa taha tee alt toru läbi

vedamiseks. Samas on nüüd ilmnunud, et gaasikatlamaja lõpetab siiski tegevuse ja nüüd on ka vallavalitsus asunud otsima võimalusi kortermajade ühisele maaküttele üle viimiseks.

Asula keskse pargi hooldamine on suuremas osas koguduse õlul. Arvestuslikult kulus selle 2,3ha pargi niitmisele ja lehtede koristamisele ligi 3200€. Vald maksis tasu pargi kasutamise eest väljanäituse ajal 1598€. Nagu näha katab see tasu poole pargi hoolduskuludest. Kogudus on pargi hooldamisega toime tulnud vaid tänu häade inimeste annetatud tööle ja koristusvahenditele.

Koguduseõpetaja neljatoalises ametikorteris on ostmise järel 2006.aastal tehtud kapitaalremont, mille käigus vahetati kõik korteri aknad ja tehti muud vajalikku. 2008.a paigaldati soojuspumbad asendamaks ülejõukäivalt kallist keskkütet. 2009.a tehti kortermaja fassaadi remonti (vahetati akende alused ja pealsed soojustused) ning vahetati katus. Koguduseõpetaja on ka ise korteris sanitaarremonti teinud.

Tulude ja kulude üldülevaade selgub statistilisest aruandest.

Majanduslik olukord on kogudusel hea. Hoolimata suhteliselt pisikesest liikmeannetajate arvust on kogudus suutnud maksta palka täiskohaga õpetajale ning tükitöö alusel organistile, koristajale ja niitjale. 2009.a alguses lõikasime 6ha koguduse metsast (kokku on metsa 9ha). Saadud tulust maksime tagasi õpetaja ametikorteri ostmiseks võetud laenu 200 tuhat krooni, ülejäänud raha otsustasime kasutada rahastutest hangitud toetuste omaosaluse katteks (oreli ja kabeli katuse ehitamiseks). Aruandeaastal kogudusel võlgu ei tekkinud, küll aga on mõned ööbijad kogudusele võlgu.

Samas ei oleks kogudusel võimalik toime tulla oma igapäevaste kulude katmisega ilma abita sõpruskogudusest Soomes Kaarinas, kes lisaks Palamuse kogudusele toetab võrdselt ka Laiuse kogudust kokku vähemalt 5000 euroga aastas. Suur rõõm oli ka kõigist neist lahketest annetajatest, kes tulid appi kiriku ja kabeli katuste taastamistöödele – kabeli katus ootab seni veel paberimajanduse taga.

Mõnevõrra kummaline on, et omavalitsus kannab küll kõigi teiste ühingute tegutsemisruumide kulud, kuid kogudus on sellest toetusest ilma jäetud. Veelgi enam: koguduse õlule on jäänud ka avalikult kasutatava pargi korrashoid. Kui spordiklubi, laulukoori või koguduse käest võikski nõuda, et ta ise oma hoonete eest hoolitseb, siis avaliku pargi eest hoolitsemist ühelt klubilt, MTÜ-lt või koguduselt oodata on vist siiski ülekohtune. Koguduse kulutused kinnisvarahoolduseks on umbkaudu 10000 eurot aastas, millest kinnisvarast saadav tulu katab 6000 €. Selle juures ei ole arvestatud majandusjuhi tööaja kulu.

Kogudusel on üks täiskohaga tööline – koguduseõpetaja, kelle töötasu on kolmandat aastat 460€ kuus. Õpetajal on ametisõitudeks kasutada 1996.a. Saksamaalt kingitud VW Transporter ja töötegemiseks väga eeskujulik kantselei koos vajaliku tehnikaga. Õpetaja elab koguduse korteris, mille eest ta üüri ei maksa, kuid korteri kasutamise kulud kannab õpetaja ise. Ka kesktlābi 7€ mobiiltelefoni arve maksab kogudus.

Organistile aasta alul makstud 10€ korra eest on vist ümbruskonnas kõige väiksem tasu. Asendajale maksime suvel 23€ ja sügisest taas Helen Seppale 18€. Olen väga tänulik, et me organist on olnud nõus õppetöö kõrvalt kogudust teenima.

Ka koguduse ruumide koristaja kohale ei ole selle miinimum tunnitasu puhul just tormi joostud. Tore, et on leidunud muidu pensionist elatuv inimene, kes selle töö on enese peale võtnud.

Niitja Aivo Päss on töötanud miinimumpalga tunnihinde eest võib öelda, et tasu vääriliselt – õhtupimedas tehtud töö tõttu on mitmel korral tulnud niidukit remontida, kuid ega selle raha eest ei saa ka eeldada, et inimene päevasel ajal seda tööd teeks.

Aga kõige rohkem olen tänulik muidugi neile inimestele, kes oma tegevuse eest pole üldse mingit ajalikku tasu võtnud – juhatuse esimees, koguduse raamatupidaja, kirikuvanemad, pühapäevakooli õpetajad ja teised koguduse kaastöölised.

Olgu nende kõigi palk suur taevas!

XI. Visitatsioonid ja revideerimised

1. Praosti ja piiskopi visitatsioonid, tulemused, vastukajad.

Praosti ja piiskopi visitatsioonid on olnud pole.

2. Riiklikud revideerimised ja kontrollid (maksuamet, muinsuskaitse, päästeamet jt).

Maksuameti revideerimisi ja kontrollid on olnud pole.

Riikliku muinsuskaitse ametiga oleme püüdnud kokkuleppele saada kabeli katusele renoveerimise käigus kellatorni ehitamiseks. See on olnud üsna keerukas: kui esialgu oli suuline luba olemas, siis pärast hakkasid teised ametnikud nõudma, et kogudus telliks oma kuludega uurimustöö sarnaste kabelite tornide kohta ajaloos.

Päästeametil ülevaatuse järel kogudusele nõudmisi ei olnud.

XII. Koguduse suhted teiste institutsioonidega

1. Suhted kohaliku omavalitsusega.

Suhtes kohaliku omavalitsusega on palju arenguruumi. Millegipärast ei suuda omavalitsuse esindajad näha kogudust ühe rahva hüvanguks tegutseva inimeste omaalgatusliku organisatsioonina. Jääb mulje, nagu peetakse kogudust mingiks hoopis väljaspool ühiskonda hõljuvaks asjaks. Võib arvata, et just sellest tulenevalt ei ole juba aastaid peetud vajalikuks ka koguduseliikmeilt valla kaukasse kogutud maksurahaga koguduse tööd toetada. Teised, kes küsisid, midagi ikka said, ainult kogudus, kes samas pakkus ka kõige paremat omaosaluse protsenti, jäi täiesti ilma.

Kogudus on vaieldamatult kõige suurem ja kõige aktiivsem kõigist vabatahtliku liikmeskonnaga organisatsioonidest. Ühes ammus vestluses ütles vallavanem, et kogudusele ei anta, kuna kogudus saab niigi hakkama. Muidugi on tore, et toetatakse väetimaid, kuid sedaviisi tuleb lõpuks välja, et vald maksab ka koguduseliikmeilt kogutud raha küll paari liikmega seltsikese tegevuseks või mõne üksikisiku spordihobi ülalpidamiseks, aga samas need ettevõtmised, mis rahvale tõesti korda lähevad ning ehk ka kohalikku vaimust edendavad, jäävad toeta.

Selle juures ei saa taas märkimata jätta, et vald esitas kogudusele koguduse kantselei ja teiste koguduse rahvamajas asuvate ruumide kommunaalarveid keskmiselt 70€ nädalas. Kõik teised valla piirides tegutsevad organisatsioonid saavad ruume tasuta kasutada – nende ruumikasutuse kulud maksab vald kinni. Koguduse õlule on jäänud ka asulakeskuse 2,3ha pargi niitmine ja lehtede koristus, mis läks arvestuslikult maksma umbkaudu 3200€ millest poole kattis valla makstud pargi kasutamise tasu. Nagu juba varem öeldud on kogudus pargi hooldamisega toime tulnud vaid tänu häade inimeste annetatud tööle ja koristusvahenditele. Seega siis toetavad Palamuse koguduse liikmed lisaks maksurahale ka oma annetustega kohalikku omavalitsust ja avalikus kasutuses oleva kinnisvara ülalpidamist.

2. Suhted teiste konfessioonidega.

Suhted teiste kohalike konfessioonide ehk õigeusu koguduse esindajaga on väga head. Selle koguduse vaimulikku pole mul küll paraku au olnud kordagi kohata, kuid ajast igavikku lahkunud vaimuliku poega, kes kirikuvanema kohuseid täidab, kohtan kohalikel ettevõtmistel ühtelugu. Aeg-ajalt on meie jumalateenistusel kaugemalt tulnud baptistikoguduse liikmeid.

3. Suhted praostkonnaga (teiste kogudustega ja praostkonna keskusega).

Suhted praostkonnaga on head. Eriti rõõmustavad kokkusaamised teiste vaimulike ja koguduste töötajatega, mida aruandeaastal on küll varasemast vähem olnud. Koguduste omavahelised suhted on head, kuigi harvad. Tihedamalt oleme kohtunud Laiuse koguduse liikmetega, kellel meil on ühine sõpruskogudus Kaarinas. Aruandeaastasse jäi koguni kaks ühist küllasõitu.

4. Suhted teiste kiriklike, usuliste ja muude organisatsioonidega (Eesti Piibliselts, NMKÜ, Eesti Evangeelne Allianss, jne)

Möödunud aastal oli Palamuse kogudusel otsene tööalane kontakt kiriku keskasutustest: kirikumuusika liiduga, kiriku varahaldusega, usuteaduste instituudiga ja misjonikeskusega. Jõudu mööda oleme püüdnud teha reklaami ajalehele Eesti Kirik.

Head suhted on Kaitseliidu Jõgeva malevaga. EELK on koguduseõpetaja näol andnud Kaitseliidu käsutusse kõrgharidusega spetsialisti, kes on valmis vajadusel abistama eriolukordade lahendamisel ja tähtpäevade tähistamisel.

Samuti on väga head suhted Oskar Lutsu Palamuse Gümnaasiumiga, kus koguduseõpetaja osaleb erialaspetsialistina õpetus- ja kasvatustöös nii avalike kõnede kui klassitundidega.

5. Suhted sõpruskogudustega: kogudused, suhtlemise laad, intensiivsus.

Palamuse kogudusel on kolm sõpruskogudust: Soomes Kaarina ja Ikaaliste ning Saksamaal Garding. Kaarina kogudus on sõpruskoguduseks ka Laiuse kogudusele.

2010.a kirikupäevade järel oleme püüdnud koostöös Gardingi kogudusega Saksamaal korraldada palverännakut läbi Eestimaa koguduste, kel on samuti sõpru Põhja-Friisimaal. Jumala abiga saab see rännak läheneval suvel ka teoks.

18.07.-7.08. olid meil külas 3 noort Ikaaliste kogudusest. Esimesel nädalal olid nendega veel kaks meest koguduse kaastöölise hulgast ja viimasel nädalal sealne noortejuht Hanna Sippola. Eesmärgiks on pakkuda siinsetele noortele eeskujuga ja märki elust kristlasena. Noored tegid hommikupoolse aja tööd kas kiriku või kirikumõisa rentnikumaja seinte puhastamisel, lõuna veetsid isekeskis ja õhtupoole käisid kohalike noortega palliplatsidel või muudes sarnastes kohtades mängimas ja juttu ajamas. Läheneval suvel on plaanis lisaks noortelaagrile ka meeste rühma külaskäik.

Kultuuripealinn Turu sõpruskoguduste päeva raames 20.-21.08. oli õpetaja koos juhatuse liige Sirje Suvi ning kahe Laiuse ja kahe Tartu Maarja koguduse esindajaga külas Turu ja Kaarina koguduste ühendusel. Kirikuaasta lõpus käis õpetaja koos juhatuse esimees Arne Tegelmani ja kahe Laiuse koguduse esindajaga külas Kaarina kirikupäevadel.

Püüame üha enam rõhku panna vastastikusele külaskäimisele, aga samuti ka tervituste ja koguduse elu tutvustavate artiklite vahetamisele.

XIII. Koguduse liikmed

1. Muudatused koguduse koosseisus ja selle põhjused (suurenenud, vähenenud, muudatused vanuselises ja soolises koosseisus jne).

Sellest kõnelesin I ja III peatükis. Põhjuseid teab Jumal.

2. Liikmete vahekord kaasinimestega.

Liikmete vahekord kaasinimestega on olemas (ma küll ei mõista midagi targemat selle kohta peal kosta). Võib-olla on sarnase vastandumise puudumine ka üheks ilminguks sellest, et nõnda vähe on neid, kes on avalikult koguduse eest välja astunud. Ehk oleks isegi tore, kui tekkiks mingigi avalik koguduseliikme eneseteadvus ja eristumine. Lõppude lõpuks on see ju suur au, et võime nõnda oluliselt me kodukandi ja rahva arengusse ja alles jäämisesse panustada.

3. Liikmete vahekord teiste konfessioonide liikmetega (oikumeeniline tegevus).

Liikmete vahekord teiste konfessioonide liikmetega on isiklikku laadi (kui on). Jällegi on põhjus ilmselt vastandumise puudumises – õigeusklikega elatakse kül-g-külje kõrval ilma kiriklikku kuuluvust tähelegi panemata. Selle vastandumise puudumise üle olen kahtlemata rõõmus.

4. Liikmete kodune elu (kas on mõlemad abielupooled koguduse liikmed, kui palju on laulatatud abielusid, lastega pered, perede materiaalne olukord, perede side kogudusega, kõlbeline olukord, pahed jne).

Liikmete koduse elu kohta ma paraku eriti midagi öelda ei oska, kuna koju külla on mind kutsunud väga vähesed. Tuleb tunnistada, et teisega koos elavatest inimestest on üksinda kirikus käijaid rohkem, kui paarikaupa. Tuleb ette nii riiklikult registreerimata kui ka kiriklikult laulatamata koos elamist.

Materiaalne olukord on ilmselt üsna sarnane mujal maakohtades olevaga – kes võitlevad, need saavad hakkama. Eks süües kasvab isu – võrreldes hiinlastega Hiinamaal elame meie siin nagu kuninga kassid. Palamuse alevis on toimetuleku teemaks keskkütte hind, mida mitmed on lahendanud keskküttest välja astumisega ja soojuspumpadega kütma hakkamisega.

Kõige laiemalt levivateks pattudeks on 1., 2. ja 3. käsu rikkumised, ehk siis hoolimatus Jumala Sõna vastu, enesele eelarvamuste kujundamine Jumalast ja teistest inimestest, Jumala nime ilmaaegu pruukimine ning hingamispäeva pühitsemata jätmine.

XIV. Hinnang ja muud tähelepanekud

Suuremad tööd, tähtpäevad, külalised jne.

Hinnang koguduse, tema organite ja oma aastategevuse kohta.

Tähelepanekud, probleemid ja ettepanekud koguduse, praostkonna, kiriku ja kogu rahva kohta.

Suurim töö on inimeste hinge eest hoolt kandmine ja aitamine pühitsuse teel. Selleks on kirik ja kogudused ellu kutsutud ja seda püüame ka jõudu mööda teha. Kui meie oma osa täidame, küllap siis Issand annab selleks ka kõik vajalikud vahendid.

Suurimate sündmustena on meelde jäänud juba kirjeldatud külaskäigud nii Eesti kui ka välismaiste koguduste esindajatega.

Suur heameel on inimeste üle, kes hingamispäeva tõsiselt võtavad ning pühapäevast pühapäeva Jumala Sõna juurde kogunevad. Just selliste inimeste peal püsibki kogu me rahva lootus.

Rõõmustavad head inimesed, kes oma abi on pakkunud ja teinud väga tublit tööd. Eks me palvetame lakkamatult, et töötegijaid koguduse juurde tuleks.

Südant vaevab see, et noortetööd ning piibliringi pole õnnestunud algatada – aeg on kulunud majandusajadele ning paberitööle. Eks see on ilmselt paljude vaimulike kiusatus: pühenduda enam asiste asjade äratemisele, millest ka käega katsutav märk maha jääb. Inimese hinge eest hoolt kandes tuleb ju vilju hoopis kauem oodata, kuid seinale kruvitud pistikupesa, vahetatud kraan või valmis kirjutatud kirjatükk on kohe ette näidata. Aga eks ma püüan oma kiusatustega ka jõudu mööda võidelda.

Kõige tõhusamana tundub töö teistes kohalikes organisatsioonides: Kaitseliidus, gümnaasiumis ja Lions-klubis – juba olemasolevais struktuurides kaasa tegemine võimaldab lihtsamini kontakte leida erinevate inimestega. Teistpidi on väga oluline ka oma koguduse siseste sidemete tihendamine, millele on kaasa aidanud kirikukohvid ja pühapäevase missa järgsed avatud leeritunnid koos koguduseliikmetega.

Jumal on meid möödunud aastal rohkelt õnnistanud. Oleme kogenud – suisa silmaga näinud ja käega katsunud – Jumala armastust avaldumas läbi inimeste me ümber nii lähedalt kui kaugelt. Jumala armule ja abile lootes läheme ka sellele aastale vastu.

Jaan Nuga
koguduseõpetaja
Palamusel, 5.03.2012